

Ämne: Religionskunskap

Årskurs: 7

Tema: Judendomens grunder

Syfte

Syftet med detta prov är att undersöka elevernas förståelse för judendomens grundläggande begrepp, viktiga högtider, heliga skrifter och centrala tankar. Provet syftar till att ge en bred bild av judendomens roll som en av världens stora religioner och elevernas förmåga att beskriva dess centrala delar. Genom provet kan läraren bedöma elevernas kunskaper om judendomens värderingar och traditioner samt deras förmåga att resonera kring religionens betydelse i historisk och nutida kontext.

Centralt innehåll

Judendomens historia, högtider och traditioner.

Judendomens heliga skrifter och deras betydelse.

Betygskriterium E

Eleven kan med viss säkerhet ge exempel på judendomens centrala begrepp och traditioner.

Eleven kan med stöd beskriva betydelsen av Torah och andra heliga texter.

Betygskriterium C

Eleven kan relativt väl beskriva och förklara judendomens centrala delar med egna ord.

Eleven kan förklara heliga skrifers betydelse och koppla till judisk tro.

Prov

Faktafrågor

Antal poäng: 18

- Vad kallas den heliga boken i judendomen?
 - a) Bibeln
 - b) Koranen
 - c) Torah**
 - d) Evangeliet
- Vilket av följande är en viktig judisk högtid?
 - a) Jul
 - b) Pesach (påsk)**
 - c) Ramadan
 - d) Diwali
- Vad symboliserar Davidsstjärnan?
 - a) En stjärna som visar vägen
 - b) Ett judiskt religiöst och kulturellt symbolmärke**

- c) En gammal kung
- d) En ängel
- Vad betyder ordet "Sabbaten" i judendomen?
 - a) En festmåltid
 - b) Vila och helgdag på lördagar**
 - c) En bönestund
 - d) En offergåva
- Vilken profet är viktig i judendomen och sägs ha mottagit Torah?
 - a) Jesus
 - b) Mohamed
 - c) Mose**
 - d) Buddha
- Vad är Kosher?
 - a) En typ av bön
 - b) Matregler och renhetslagar i judendomen**
 - c) En helig plats
 - d) En judisk högtid
- Var firas ofta judiska gudstjänster?
 - a) Kyrkan
 - b) Moskén
 - c) Synagogan**
 - d) Templet
- Vad är en menorah?
 - a) En typ av judisk bön
 - b) En sjuarmad ljusstake som används vid gudstjänster**
 - c) En helig text
 - d) En judisk högtid
- Vad är Talmud?
 - a) En stad i Israel
 - b) En samling judiska lagar och tolkningar av Torah**
 - c) En judisk gudstjänst
 - d) Ett religiöst instrument
- Vad är en rabbin?
 - a) En judisk präst eller religiös ledare**
 - b) En helig text
 - c) En traditionell maträtt
 - d) En judisk fest
- Vad firas vid Pesach?
 - a) Moses befrielse av folket från Egypten**
 - b) Skapelsen av världen
 - c) En nyårsfest
 - d) En skördefest
- Vad betyder ordet "Torah"?
 - a) Läran eller undervisningen**
 - b) En gudstjänst

- c) En plats för bön
- d) En högtid
- Vad är en kippa?
 - a) En ljusstake
 - b) En huvudbonad som vissa judar bär**
 - c) En helig bok
 - d) En bön
- Vilken dag i veckan är sabbaten i judendomen?
 - a) Söndag
 - b) Lördag**
 - c) Fredag
 - d) Onsdag
- Vad betyder det att en mat är kosher?
 - a) Att den är tillåten och uppfyller judiska matregler**
 - b) Att den är vegetarisk
 - c) Att den är tillagad på ett speciellt sätt för fest
 - d) Att den är hemlagad
- Vad är en synagoga?
 - a) Ett judiskt tempel eller församlingslokal för gudstjänst**
 - b) En judisk festmåltid
 - c) En helig text
 - d) En bön
- Vilket språk är Torah skriven på?
 - a) Arameiska
 - b) Hebreiska**
 - c) Latin
 - d) Grekiska
- Vad är Tefillin?
 - a) Religiösa böner
 - b) Kapslar med heliga texter som bärs under bön**
 - c) En judisk högtid
 - d) En plats för bön

Ordkollen

Antal poäng: 12

Beskrivning: Nedan listas ord och begrepp som följs av tre alternativa förklaringar. Du ska ringa in det alternativ som är korrekt.

Ord	1	2	3
Torah	En judisk högtid	Den heliga skriften i judendomen	En typ av bön
Pesach	Judisk påsk	En judisk böneform	En plats i Israel
Sabbat	Vilodag på lördag	En judisk ledare	En festmåltid

Ord	1	2	3
Menorah	En ljusstake med sju armar	En judisk symbol	En helig bok
Rabbin	En judisk präst	En helig text	En judisk fest
Kosher	Matregler i judendomen	En bön	En judisk högtid
Synagoga	En plats där judar samlas för bön	En judisk maträtt	En del av Torah
Kippa	En judisk huvudbonad	En högtid	En judisk bön
Talmud	En samling lagar och tolkningar	En judisk högtid	En judisk bön
Menyora	En judisk fest	En judisk högtid	En ljusstake
Tefillin	Kapslar med heliga texter som bärs	En judisk högtid	En judisk bön
Mose	En judisk profet	En judisk fest	En judisk plats

Resonerande frågor

Antal poäng: 20

Beskrivning: Besvara nedanstående frågor så gott du kan. Du kan skriva dina svar på baksidan.

- Beskriv vad sabbaten innebär i judendomen och varför den är viktig för judar.
E-nivå: "Sabbaten är en vilodag som är på lördag. Judar vilar då och det är en viktig helgdag." (2 poäng)
C-nivå: "Sabbaten är en helig vilodag som infaller varje lördag. Den är viktig eftersom den ger tid för vila, familj och andakt, och följer Guds bud." (4 poäng)
- Förklara vad Torah är och vilken betydelse den har i judisk tro och liv.
E-nivå: "Torah är judarnas heliga bok. Man lär sig om religionen där." (2 poäng)
C-nivå: "Torah är den heliga skriften som innehåller lagar och berättelser som är viktiga i judisk tro. Den styr hur judar lever och vad de tror på." (4 poäng)
- Berätta om Pesach och vad den firar. Hur kan denna högtid kopplas till judendomens historia?
E-nivå: "Pesach är en påskfest som firar hur Moses räddade folket från Egypten." (2 poäng)
C-nivå: "Pesach är en högtid som firar judarnas befrielse från slaveriet i Egypten under Moses ledarskap. Det är en viktig historisk och religiös händelse." (4 poäng)
- Vad betyder kosher och hur påverkar det vardagslivet för en jude?
E-nivå: "Kosher betyder vad man får äta. Man får inte blanda kött och mjölk." (2 poäng)

C-nivå: "Kosher är regler för vilken mat som är tillåten att äta enligt judisk lag. Det påverkar vad man lagar och äter i vardagen och är en viktig del av religiös identitet." (4 poäng)

- Diskutera varför synagogan är en viktig plats och vad som brukar ske där.

E-nivå: "Synagogan är en plats där judar ber och samlas." (2 poäng)

C-nivå: "Synagogan är en gemenskapsplats där judar samlas för gudstjänst, studier och högtider. Den är central för både religiöst och socialt liv." (4 poäng)

Bedömning

Totalt antal poäng: 50

Betyg Andel rätt Poäng

E	Minst 30 %	15
D	Minst 50 %	25
C	Minst 65 %	33
B	Minst 80 %	40
A	Minst 90 %	45

Faktafrågorna och Ordkollen är tillsammans värda 30 poäng, där varje rätt svar ger 1 poäng. De resonerande frågorna är värda 20 poäng, ungefär 4 poäng per fråga, där svarens kvalitet och förmåga att resonera bedöms.

Tidsuppskattning: cirka 60 minuter.

Tags: [Prov](#)